NORSK BRUKSGENBANK SA

HENRIETTE VIVESTAD 31.10.2019

CASE

Femti ertesorter testes

NIBIO har denne sommeren sådd femti ulike sorter av erter i forsøksfelt i Tromsø. Dette er kun et lite utvalg av alle de gamle ertesortene som er tatt vare på i genbanken NordGen – Nordisk Genressurssenter.

Det finnes veldig mange undertyper av erter med forskjellige bruksområder. Fra norsk side har man lagt vekt på å ta med sorter av litt ulik type og bakgrunn, samt ulikt geografisk opphav. Av de 50 utvalgte sortene har sju norsk opprinnelse, blant annet Jærert, Lomsert og Ringeriksert.

- Utvalget av sorter ble hovedsaklig gjort ved prosjektoppstart i 2017, forteller Vågen. Før vi kunne sette i gang forsøket måtte imidlertid ertene oppformeres. Det var viktig at alle frøene som skulle inngå i forsøket var like gamle og hadde lik spireevne. Derfor ble sortene sådd på et forsøksfelt i Danmark for oppformering av frø. Vi benyttet også anledningen til å ta DNA-prøver av alle sortene og gjennomføre en grovkartlegging av egenskaper.

HISTORIE OG INITIATIVTAKERE

- Bruksgenbank for korn
- Oppformering av grønnsaksfrø
- Norsk Genressurssenter – handlingsplan for plantegenetiske ressurser
- Norsk Landbruksrådgivning
- Økologisk Norge

Organisering og dagens medeiere

- Organisering
- Stiftet høsten 2018
- Medeiere:
  - Solhatt økologisk hagebruk AS
  - Økologisk Spesialkorn DA
  - Det Kongelige Selskap for Norges Vel
- Praktisk drift

Økologisk spesialkorn

NORGESVEL
DET KONGELIGE SELSKAP FOR NORGES VEL

Solhatt økologisk hagebruk
Frø og utstyr til hobby- og yrkesgartneren

VIKTIGE FUNKSJONER

- Kjernefunksjon:
  Ivareta en strukturert verdikjede for norsk eller nordisk plantemateriale fra genbanker gjennom oppformering og tilgjengeliggjøring for praktisk dyrking og forskning
- Fokus på sorter som har en betydning for et fremtidig marked
- Norsk Bruksgenbank SA skal være åpen for alle foretak, som gjennom aktivt arbeid med oppformering, bevaring og vedlikehold av plantegenetiske ressurser for mat og landbruk, kan dra nytte av virksomheten.

HVA HAR VI OPPNÅDD - UTFORDRINGER OG MULIGHETER

- Hva har vi oppnådd?
  - Dannet et god kjerne
  - Ulike prosjekter
  - Investeringer i utstyr
- Utfordringer:
  - Samle alle som har en rolle i oppformeringsarbeidet
  - Stabil finansiering
  - Oppformering etter markedets behov og etterspørsel
- Muligheter:
  - Tilgjengeliggjøre et større mangfold i markedet
  - Finne «gullet» blant gråstein; klima, ernæring etc.
  - En samlet satsing gir sterkere påvirkning for et viktig arbeid
  - Få en systematisk oversikt over sorter, deres historikk og egenskaper
  - …

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

Kontakt:
henriette.vivestad@norgesvel.no

Korn: anders.naess@online.no

Grønnsaker: Jasper Kroon;
info@solhatt.no